

Sygn. akt VI GC 65/22

(poprzednia sygn. akt VI GNc 4670/20)

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 05 sierpnia 2022 roku

(k. 164 akt)

W pozwie z dnia 30 lipca 2020 roku powód M. B. domagał się zasądzenia w postępowaniu nakazowym – z weksła – solidarnie od pozwanych M. G., W. S. i A. P. kwoty 41 359 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia wniesienia pozwu do roku do dnia zapłaty, a także kosztów postępowania.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym (z weksła) z dnia 28 stycznia 2021 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 4670/20 starszy referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Powyższy nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do pozwanych M. G. i A. P.. Natomiast pozwany W. S. wniósł zarzuty (co oznacza, że dalsze postępowanie toczyło się przeciwko tylko temu pozwanemu) domagając się oddalenia powództwa w stosunku do niego i podnosząc, że w dniu 01 lipca 2019 roku wystąpił ze spółki cywilnej zawartej z pozostałymi współnikami i zawarł z nimi porozumienie, że nie będzie ponosił odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z umowy najmu lokalu.

Pismem z datą w nagłówku „dnia 27 lipca 2022 roku” (data prezentaty: 2022-08-02) powód cofnął w całości wniesiony pozew, bez zrzeczenia się roszczenia wskazując, że po wytoczeniu powództwa pozwani zapłacili część dochodzonej kwoty oraz co do pozostałej części – złożyli oświadczenie o potrąceniu kaucji z wierzytelnością powoda.

Zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Zgodnie zaś z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

W niniejszej sprawie powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia, niemniej jednak w związku z tym, że nastąpiło to przed rozpoczęciem rozprawy, zgoda pozwanego W. S. na dokonanie tej czynności nie była wymagana. Natomiast w stosunku do pozostałych pozwanych cofnięcie powództwa dokonane zostało już po uprawomocnieniu się wobec nich nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Sąd oceniając powyższą czynność procesową powoda z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 203 k.p.c. nie dopatrywał się, ażeby była ona sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego lub by zmierzała do obejścia prawa.

Uznając zatem, iż czynność powoda jest zgodna z prawem, Sąd na podstawie art. 493 § 4 k.p.c. w punkcie pierwszym sentencji postanowienia uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 28 stycznia 2021 roku wydany przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie o sygn. akt VI GNc 4670/20 – w stosunku do pozwanego W. S. i na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 i § 4 k.p.c. postanowił jak w punkcie drugim sentencji postanowienia umarzając postępowanie wobec tego pozwanego.

Odnośnie kosztów procesu, to Sąd zważył, iż przepis art. 98 § 1 k.p.c. ustanawia dwie podstawowe zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu – zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i zasadę kosztów niezbędnych i celowych. Zasada odpowiedzialności za wynik procesu oznacza, że strona, która sprawę przegrała, zobowiązana jest zwrócić stronie wygrywającej poniesione przez nią koszty procesu. Z kolei druga zasada oznacza, że strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi tylko te koszty procesu, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej

obrony. Przegrywającym jest zaś powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna (tak Sąd Okręgowy w Szczecinie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 30 maja 2014 roku, sygn. akt II Cz 581/14). Sąd podziela przy tym pogląd wyrażony w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 07 marca 2013 roku w sprawie o sygn. akt IV CZ 8/13, że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to np. sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia wskazanej w pozwie kwoty solidarnie od pozwanych M. G., W. S. i A. P. w postępowaniu nakazowym – z weksla, zaś cofnięcie pozwu było spowodowane tym, że po wytoczeniu powództwa pozwani zapłacili część dochodzonej kwoty oraz co do pozostałej części – złożyli oświadczenie o potrąceniu kaucji z wierzytelnością powoda, co oznacza, że zaspokoiли oni należność powoda już po wytoczeniu powództwa, a zatem uznać należy ich za stronę przegrywającą postępowanie. Wprawdzie pozwany W. S. wskazywał, że w dniu 01 lipca 2019 roku wystąpił ze spółki cywilnej zawartej z pozostałymi wspólnikami (pozwanymi) i zawarł z nimi porozumienie, że nie będzie ponosił odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z umowy najmu lokalu, niemniej jednak Sąd zważył, że część dochodzonej wierzytelności (z faktury numer (...)) powstała przed wystąpieniem pozwanego ze spółki, jak też że porozumienie zawarte z pozostałymi wspólnikami (pozwanymi) jest skuteczne jedynie w stosunkach między nimi i nie może modyfikować zasad odpowiedzialności wspólników na zewnątrz, wobec wierzycieli (w tym powoda). Nadto Sąd miał na uwadze, że powód kierował do pozwanego W. S. (i to na prawidłowy adres) wezwanie do wykupu weksla, zaś pozwany w żaden sposób nie ustosunkował się do tego wezwania i nie wskazał okoliczności podniesionych w zarzutach, w tym co do jego wystąpienia ze spółki. Oczywiście nie ma żadnego przepisu nakazującego udzielenie odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, niemniej jednak w ocenie Sądu brak jakiegokolwiek zaprzeczenia zasadności żądania powoda przez pozwanego W. S. na tym etapie postępowania (przedprocesowym) spowodowało, że powód nie miał możliwości zweryfikowania na podstawie dostępnych źródeł składu osobowego spółki cywilnej i ustalenia, czy i kiedy uległ on zmianie w stosunku do momentu, w którym wspólnicy spółki cywilnej – M. G., W. S. i A. P. zaciągali zobowiązanie wekslowe. Powód zatem wobec nieudzielenia przez pozwanego W. S. odpowiedzi na wezwanie do wykupu weksla nie mógł w sposób miarodajny ocenić zasadności roszczenia i kręgu zobowiązanych do zapłaty – i to – co należy z całą mocą podkreślić – roszczenia z zobowiązania wekslowego, a więc o charakterze abstrakcyjnym, oderwanego na tym etapie od stosunku podstawowego – kierowanego do tego pozwanego nie mając wiedzy o ewentualnych okolicznościach eskulpacyjnych po raz pierwszy podniesionych w zarzutach od nakazu zapłaty. W tej sytuacji w ocenie Sądu mając na uwadze powyższe uznać należało, że powód wykazał, że wystąpienie z powództwem przeciwko pozwanemu W. S. było niezbędne dla celowego dochodzenia jego praw, z uwzględnieniem okoliczności sprawy istniejących w dacie wytoczenia pozwu i jednocześnie zdaniem Sądu nie było podstaw do odstąpienia od obciążania kosztami procesu pozwanego, skoro część wierzytelności powstała przed wystąpieniem tego pozwanego ze spółki, zaś zawarte porozumienie wspólników nie modyfikuje zasad odpowiedzialności za długi „spółki” wobec wierzycieli, a cała wierzytelność została zaspokojona przez pozwanych po wytoczeniu powództwa (w formie zapłaty i kompensaty).

Wobec powyższego w punkcie trzecim postanowienia na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) Sąd zasądził od pozwanego W. S. na rzecz powoda kwotę 4 134 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (3 600 złotych – koszty zastępstwa procesowego, 17 złotych – opłata skarbową od pełnomocnictwa, 517 złotych – opłata sądowa od pozwu), z tym ustaleniem, że jego odpowiedzialność jest solidarna z odpowiedzialnością pozwanych M. G. i A. P. wynikającą z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 28 stycznia 2021 roku wydanego przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie o sygn. akt VI GNc 4670/20 w zakresie kwoty 2 934 złotych.

Na podstawie powyższego przepisu Sąd także obciążył pozwanego W. S. pozostałymi kosztami procesu – opłatą sądową uiszczoną przez niego od zarzutów od nakazu zapłaty uznając je za uiszczone (punkt czwarty sentencji postanowienia) i na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021, poz. 2257) a contrario oddalił wniosek powoda o zwrot opłaty sądowej od pozwu (punkt piąty sentencji postanowienia).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 26 września 2022 roku